І.А. Маркіна, д.е.н., професор,
О.І. Кім, здобувач вищої освіти СВО «Магістр»
Полтавська державна аграрна академія

ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА УПРАВЛІННЯ ЯК СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА

Ринкова економіка вимагає значного розширення у сфері управління, збільшення обсягу та ускладнення характеру робіт, що виконуються менеджерами. Особливо зростає відповідальність за якість та своєчасність прийняття певних управлінських рішень. Від рівня компетентності працівників залежить успішність діяльності суб'єкта господарювання що є найважливішою складовою частиною управління людськими ресурсами і досягнення стратегічної відповідності персоналу. Організаційна побудова підвищує ефективність діяльності підприємства, забезпечуючи спрощення інформаційних потоків, чіткий розподіл обов'язків та визначення кола повноважень кожної структурної одиниці та виконавця.

Проблемам розробки, функціонування і реструктуризації організаційних структур управління досліджували такі науковці як: І. Борисенко, В. Весніна, Н. В. Дикань, Н. Мартыненко і багато інших. Враховуючи результати вже проведених досліджень, потребує уточнення понятійний апарат щодо організаційних структур управління підприємствами.

На нашу думку, в сучасному веденні бізнесу вирішальним фактором, що забезпечує ефективність функціонування підприємства є якісна і налагоджено функціонуюча організаційна структура. Саме цей елемент системи управління підприємством є її базисом. Пітер Друкер підкреслює, що «не отриманий прибуток, а затрачені зусилля, важливі для сучасного промислового підприємства. Чим менше зусиль доводиться витрачати організації для отримання результатів, тим краще вона виконує свою роботу» [1]. З цим твердженням варто погодитися, і воно також свідчить про важливість побудови ефективної організаційної структури, тому що саме вона може забезпечити раціоналізацію зусиль підприємства.

Більшість вчених схиляється до того, що організаційна структура управління підприємством є певною сукупністю підрозділів, які забезпечують управління організацією; деякі дослідники вважають її формою взаємодії елементів управління, але на нашу думку, організаційна структура управління є складовим елементом системи управління; інші автори.

Н. В. Дикань і І. І. Борисенко виокремлюють два типи організаційних структур управління: бюрократичні і адаптивні. При цьому до бюрократичних структур вони відносять: лінійні, лінійно-функціональні (комбіновані), дивізійні (продуктовий тип, організаційні структури орієнтовані на споживача, регіональний тип). У складі адаптивних організаційних структур управління ці вчені виокремлюють: проектну, матричну і конгломератну структури [2, с. 158].

З точки зору В. Р. Весніна існують такі види організаційних структур як жорсткі, в частині їх різновидів він погоджується із попередніми авторами, але виділяє ще сітьові структури, що в свою чергу бувають чотирьох типів: внутрішньоорієнтовані, зовнішньоорієнтовані, стабільні, динамічні [3, с. 217]. Але на нашу думку, сітьові структури не є жорсткими їх варто віднести до адаптивних. У складі адаптивних структур цей дослідник виокремлює проектні, матричні, програмно-цільові, фрагментарні структури. Г. В. Осовська і О. А. Осовський [4, с. 182].

Відповідно до цих ознак М. М. Мартиненко виділяє чотири основні організаційні структури управління, а саме: лінійно-функціональна або функціональна, дивізіональна, матрична і організаційна структура конгломератного типу [5, с. 361].

Аналіз сутності поняття «організаційна структура управління» на базі визначення та узагальнення думок різних вчених в галузі економіки і управління дозволив сформувати авторську позицію відносно трактування цього поняття як елементу системи управління підприємством. Організаційна структура управління являє собою цілісну ієрархічну систему, що складається із сукупності впорядкованих підрозділів різних рівнів управління взаємодіючих між собою, метою функціонування яких є забезпечення ефективного управління підприємством.

Список використаних джерел:

1. Друкер П. Эффективный управляющий [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.management.com.ua/bp/bp020.html

2. Дикань Н. В. Менеджмент: навч. посіб. / Н. В. Дикань, І. І. Борисенко – К.: Знання, 2008. – 389 с.

3. Веснин В. Р. Менеджмент: учебник – 2-е изд., перераб. и доп. / В. Р. Веснин. – М.: ТК Велби, Издательство «Проспект», 2005. – 504 с.

4. Осовська Г. В. Менеджмент організацій: Підручник / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. – К.: Кондор, 2009. – 680 с.

5. Мартыненко Н. М. Основи менеджмента: учебник / Н. М. Мартыненко – К.: Каравелла, 2003. – 496 с.

М.В. Коваленко, к.е.н., доцент,
К.А. Дейнеко, здобувач вищої освіти СВО «Магістр»
Полтавська державна аграрна академія

УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА ЯК НАПРЯМ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ

Конкурентоспроможність підприємства – реальна й потенційна можливість підприємства проектувати, виготовляти, збувати за існуючих умов товари, які за ціновими й неціновими характеристиками в комплексі є більш привабливими, ніж товари конкурентів [1, с. 34].

Конкурентоспроможність діяльності підприємства – це система оціночних характеристик діяльності підприємства, яка дозволяє йому ефективно функціонувати на споживчому ринку на більш вигідних, порівняно з конкурентами умовах, що сприяє ефективному управлінню, просуванню продукції та збуту її на ринку. Висока конкурентоспроможність – основна запорука розвитку і життєдіяльності підприємства [2, с. 34].

Управління конкурентоспроможністю підприємства – напрям менеджменту, спрямований на формування, розвиток і реалізацію конкурентних переваг та забезпечення життєдіяльності підприємства як суб'єкта економічної діяльності [3, с. 58].

Забезпечення конкурентоспроможності та її підвищення належить до найбільш пріоритетних цілей виробників. Для того, щоб бути конкурентоспроможним і випускати конкурентоспроможну продукцію, підприємство повинно мати конкурентні переваги.